

Vasile Anestiadi (1928-2014)

La 13 noiembrie curent, la vârsta de 86 de ani, într-o luptă pierdută cu moartea, s-a stins din viață, luând calea eternității, unul dintre cei mai fideli slujitori ai Universității noastre și ai medicinei autohtone Vasile Anestiadi, fost rector al Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, care a condus instituția timp de 23 de ani.

Vasile Anestiadi s-a născut la 4 mai 1928, în satul Sărătenii Vechi, județul Orhei.

Din anul 1946 și-a legat destinul de Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, unde a evoluat în ascensiune pe toate treptele firești ale unei cariere universitare.

A absolvit cu mențiune institutul (1951), susține teza de doctor în medicină (1954), teza de doctor habilitat (1963), a făcut studii specializate în cadrul Organizației Mondiale a Sănătății (1978, Londra). A desfășurat o prodigioasă activitate didactică și științifică, exercitând funcțiile de: asistent universitar (1955-1959), conferențiar universitar (1960-1964), profesor universitar (din 1964), șef catedră Anatomie patologică (1958-1986), prorector (1961-1963), rector (1963-1986), membru-corespondent (din 1965) și membru titular al Academiei de Științe din Moldova (din 1972). Ulterior, în cadrul Academiei de Științe și-a desfășurat activitatea în calitate de șef al Laboratorului de Patobiologie (1986-1991) și director al Centrului Științific de Patobiologie și Patologie (din 1999), membru al Prezidiului AȘM (1990-1995), președinte al Consiliului pentru Etică în Cercetare al AȘM (din 2006).

Academicianul Vasile Anestiadi a fost unul dintre reprezentanții promoției de aur a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. Anume exponenții acestei generații au pus temelia învățământului superior medical și a sistemului de sănătate din țară; a fondat școli științifice în cele mai diverse domenii ale medicinei autohtone și condiții favorabile pentru dezvoltarea asistenței medicale specializate; a construit și consolidat baza tehnico-materială a medicinei în acest spațiu. Această pleiadă de personalități notorii constituie mândria noastră națională, cărora le datorăm bunul nume al Universității.

A efectuat cercetări fundamentale în domeniul patologiei, patobiologiei, biogerontologiei. A elaborat teoria aterosclerozei incipiente și a introdus noțiuni fundamentale noi în geneza acestui fenomen, a depistat fazele precoce ale aterogenezei, ceea ce constituie o descoperire fundamentală originală. Rezultatele activității științifice sunt expuse în circa 700 de publicații, inclusiv 10 monografii, fiind proliferate în circuitul mondial prin evoluțiile sale la diversele foruri științifice naționale și internaționale.

Academicianul Anestiadi a fondat școala științifică a patologiștilor din Republica Moldova. Discipolii săi (peste 100 de doctori și doctori habilitați în științe medicale) au devenit profesori, doctori în științe, conducători de laboratoare. Distinsul savant a reprezentat Republica Moldova la foruri științifice internaționale, contribuind substanțial la îmbunătățirea imaginii țării noastre pe mapamond.

Fire inteligentă, energică, perseverentă și creativă, Vasile Anesti-

adi, în 1955, la numai 4 ani de la absolvirea cu mențiune a Institutului de Medicină, a susținut teza de doctor, iar peste 8 ani – cea de doctor habilitat în științe medicale.

Vasile Anestiadi a fost membru și membru de onoare a numeroase organizații și societăți științifice internaționale.

Timp de aproape un sfert de secol, exercitând responsabilă funcție de rector, a organizat instruirea a circa 20 de mii de medici și farmaciști. A continuat cu înțelepciune proiectele de dezvoltare ale Institutului de Stat de Medicină, inițiate de profesorul Nicolae Testemițanu. A fondat noi facultăți și catedre, a întreprins măsuri de optimizare a procesului didactic și de cercetare, a contribuit la formarea și perfecționarea corpului profesoral-didactic, a dezvoltat considerabil baza tehnico-materială a instituției. Profesor de vocație, competent și erudit, Vasile Anestiadi a cultivat studenților și discipolilor săi spiritul muncii, dragostea de carte și de cercetare științifică.

Fiind președinte al Consiliului Rectorilor Universităților din Moldova (1977-1986), a implementat metodologia didacticii universitare moderne, a argumentat necesitatea construcției sanatoriilor-profilatorii, a centrelor – model de odihnă și de sport, a cluburilor de estetică pentru studenți și profesori etc.

În calitate de deputat și președinte al Comisiei pentru ocrotirea sănătății, cultură fizică și asistență socială a Sovietului Suprem al RSSM, și-a adus aportul la dezvoltarea medicinei, științei și educației în republică. A pledat și a oficializat fondarea Institutului de Cardiologie, contribuind astfel la pregătirea specialiștilor cardiologi.

Vasile Anestiadi a fost o personalitate de înaltă ținută civică și verticalitate, un militant activ pentru cauza comună și idealurile neamului nostru. În vremuri de restriște, a salvat de la devastare Biserica „Sf. Ierarh Nicolae” (Chișinău) și de la ruinare totală – mănăstirea Hâncu, restaurând și reconstruind ansamblul arhitectural.

Meritele deosebite în activitatea didactică și în cea științifică ale academicianului Anestiadi au fost apreciate cu numeroase distincții: Premiul de Stat al Republicii Moldova (1977), ordinele Insigna de Onoare (1971), Prietenia popoarelor (1981), Gloria Muncii (1996), Drapelul Roșu de Muncă (1961, 1976), Ordinul Republicii (2005), Golden Fortune of International Academic Rating of Popularity, Георгиевская медаль Честь. Слава. Труд. IV степень (2003), medalia 50 de ani de la Victorie (Ierusalim, 1999), medalia S. I. Vavilov (1976), medalia Dimitrie Cantemir (2003) și 60 de ani ai AȘM (2006).

Cu trecerea în neființă a academicianului Vasile Anestiadi, țara noastră a pierdut o personalitate notorie, un mare patriot al neamului, un reprezentant al elitei intelectualității republicii, iar comunitatea medicală și științifică va duce lipsa unui talentat savant, experimentat pedagog și iscusit manager, un mare profesionist din faimoasa generație de aur de savanți-medici autohtoni, un bun familist, coleg și mentor.

Noi, cei care rămânem, suntem obligați să continuăm ceea ce n-a reușit Domnia Sa, să păstrăm cu sfințenie tradițiile medicinei autohtone, să educăm tânăra generație în spiritul acelor valori umane, de care s-a condus întreaga sa viață profesorul Vasile Anestiadi. Acesta ar fi cel mai frumos omagiu adus unei asemenea personalități marcante.

Ion Ababii, dr. hab. șt. med., profesor, academician
Rector al USMF "Nicolae Testemițanu"